

Harjoite 1: LUONTOLÖYTÖRETKI		Toiminnan tavoite ja kuvaus: Tehdään retki metsään, pihalle tai puistoon		
Tavoiteltava toiminta:	Kognitiivinen taso: P: Luokittelu, IR: Yleistäminen > ryhmän muodostaminen ja erottelu	Toiminnan kuvaus: Luokittelu	Sosiaalinen taso: Pareittain tekeminen	Käytännön toiminnassa: Keskustelu, kysyminen
Materiaalit:	Kamera, jolla otetaan kuvia (6 kpl) retken eri vaiheista (ja yksi kuva, joka "ei kuulu joukkoon", esim. ruokalasta tai naapuriluokan oppilaasta), pussillinen ulkoa kerättyjä luonnonmateriaaleja, kuten erikokoisia kiviä, käpyjä ja keppejä vähintään 9 kutakin, jotka maalataan kolmella eri värillä (3 keppiä siniseksi, 3 käpyä siniseksi...) jatkotyöskentelyä varten, ja jättepussi roskia varten.			
Eteneminen:	<p>1. Orientaatio Oppilaille kerrotaan, että retkellä tehdään oppimistehtäviä ja retkestä otetaan valokuvia. Opettajan kannattaa miettiä sopiva retkipaikka valmiiksi. Aluksi sovitaan säännöt, joiden puitteissa retki ja tehtävät tehdään. Esim. "Niin kauaksi saa mennä, että aikuinen näkyy koko ajan, ja luontoa ei saa vahingoittaa."</p> <p>*Huom. Jo tässä vaiheessa ohjaajan tulee ottaa harjoitteisiin kuuluva <i>ohjaava rooli</i>, jossa ei opeteta eikä paljasteta oikeita vastauksia, vaan yritetään johdatella lasten keskustelua oikeaan suuntaan.</p> <p>Lapsia pyydetään keräämään maastosta viisi erilaista tavaraa tai luonnonmateriaalia kaikkien yhteisesti tarkasteltaviksi (paritehtävä). Jokaiselta kysytään tuomistaan tavaroista, mitä yhteisiä ominaisuuksia niissä on tai miten ne eroavat toisistaan.</p> <p>2. Konflikti Kun kaikki ovat tuoneet löytönsä yhteiseen kasaan, lapsia pyydetään yhdessä miettimään, miten ne voisi laittaa ryhmiin jonkin syyn (ominaisuuden) perusteella. Ryhmittelyn jälkeen lapsia pyydetään miettimään, voisiko ne laittaa jollain muulla perusteella toisenlaisiin ryhmiin. Tässä yhteydessä voidaan miettiä käsitteitä luontoon kuuluva ja kuulumaton, elollinen ja eloton, märkä ja kuiva, iso ja pieni jne. Voidaan siis myös kysyä, miksi muoviroska ei kuulu käpyjen ja oksien joukkoon.</p> <p>Retkeltä kerätään mukaan yhteiseen pussiin erikokoisia kiviä, käpyjä ja keppejä jatkotyöskentelyä varten. Valokuvat retkestä on tarkoitus ottaa pareittain. Kuvien aiheita voivat olla pukeminen ja riisuminen, ovesta ulos ja sisään kulkeminen, päiväkotirakennuksesta poistuminen ja sinne palaaminen sekä ryhmiin jakautuminen (lisäksi yhden retkeen kuulumattoman kuvan voi ottaa esim. toisena päivänä tai ryhmään kuulumattomasta lapsesta).</p> <p>3. Kehittely Lapsilta kysytään, missä kaikissa paikoissa tavaroita lajitellaan niiden ominaisuuksien mukaan ja miten (esim. lelut, ruokailuvälineet, roskat jne.). Huom. Myöhempää kertaa (harjoitetta 4) varten kepit, kivet ja kävyt maalataan pääväreillä. Valokuvat tulostetaan (A5-koko, harmaasävy) ja laminoidaan. Lapset voivat osallistua maalaamiseen, mutta varsinaisesti maalattuja kiviä, käpyjä ja keppejä tarvitaan vasta seuraavassa tehtävässä.</p>			
Opi oppimaan:	Tunnin päätyttyä: Lopuksi lapsilta kysytään, mikä retkessä oli kivaa. Lisäksi kysytään, mikä ryhmittelyssä oli helppoa tai vaikeaa ja miten vaikeat tehtävät ratkaistiin.			
Muuta huomioitavaa:				OPS: Eloton – elollinen